

Návrh legislatívnej zmeny na zefektívnenie verejnej správy

Projekt:	Lepšie verejné politiky pre bývanie marginalizovaných rómskych komunít
Organizácia:	Nezisková Projekt DOM.ov
Operačný program:	Efektívna verejná správa
Kód žiadosti o NFP:	314011Q491
Názov aktivity:	Hlavná aktivita č. 2 Skvalitňovanie procesu prípravy infraštruktúry pre bývanie MRK na úrovni samospráv
Názov výstupu:	Návrh na legislatívnu zmenu za účelom zefektívnenia verejnej správy
Názov opatrenia:	Návrh na doplnenie štatútu Splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity
Subjekt, ktorému sa návrh opatrenia predkladá:	Úrad vlády SR, Úrad splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity

Návrh na doplnenie štatútu Splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity

2021

doc. Ing. arch. Katarína Smatanová MA, PhD., a kol.

Návrhy sú formulované v rámci projektu „Lepšie verejné politiky pre bývanie marginalizovaných rómskych komunít“, kód projektu ITMS2014+: 314011Q491.

Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu.

Úvod

V rámci projektu „Lepšie verejné politiky pre bývanie marginalizovaných rómskych komunít“, je snahou neziskovej organizácie Projekt DOM.ov zbierať údaje a informácie z terénu, z praktických skúseností aktivít organizácie a spolupracujúcich obcí a tieto informácie premietiť do návrhov opatrení s cieľom zefektívniť verejnú správu a legislatívny systém.

Identifikácia problému

Nezisková organizácia Projekt DOM.ov pôsobí vo viac ako 20 lokalitách na úrovni obcí a mikroregiónov na Slovensku už od roku 2016. Nevyhnutnou súčasťou našich aktivít je konštruktívna a efektívna spolupráca s obcami a samosprávami. V rámci programu svojpomocnej výstavby, na ktorý sú aktivity našej neziskovej organizácie zamerané, má samospráva nezastupiteľnú úlohu pri príprave infraštruktúry na bývanie, ktoré nie sú vôbec jednoduché: vrátane procesov ako majetkoprávneho vysporiadanie pozemkov pod existujúcimi marginalizovanými rómskymi lokalitami, zabezpečenie dostupnej technickej infraštruktúry, príprava územnoplánovacej dokumentácie, komunikácia s ostatnými obyvateľmi obce.

Napriek existencii rôznych nástrojov, či už systémových alebo jednorazových, napríklad z prostriedkov európskych štrukturálnych fondov, prípadne legislatívnych úprav, ktoré upravujú možnosti riešenia tejto problematiky, tieto nie sú obcami v praxi v dostatočnej miere uplatňované.

V rámci našej skúsenosti je najčastejším dôvodom tejto situácie neznalosť samosprávy, t. j. volených zástupcov, ale aj administratívnych pracovníkov o možnostiach, ktoré tieto zákony a nástroje umožňujú.

Návrh adekvátnych opatrení

Keďže úlohou Splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity je koordinovať legislatívne a iné integračné opatrenia smerom k MRK¹, predstavuje tak tento úrad inštitúciu, ktorá zhromažďuje všetky potrebné informácie v oblasti integrácie MRK. Preto navrhujeme, aby sa posilnila úloha Splnomocnenca nielen pri koordinácii politik, ale aj pri informovaní o aktualitách a ich výsledkoch prípadne dostupných opatreniach. Toto informovanie by malo v prvom rade smerovať na samosprávy, ktoré sú na základe Zákona č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení nositeľmi hlavnej úlohy pri rozvoji bývania a územia ako takého, ale i ostatných zapojených partnerov.

Na posilnenie úlohy pri informovaní preto navrhujeme rozšírenie a doplnenie aktuálneho znenia Štatútu Splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity.

Podľa Čl. 1,

Štatút Splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity (ďalej len „štatút“) vymedzuje postavenie, pôsobnosť a úlohy splnomocnenca vlády

---

¹ Pozri aj: https://www.minv.sk/?ulohy_usvrk

Slovenskej republiky pre rómske komunity, ustanovuje zásady činnosti a organizačné zabezpečenie činnosti splnomocnenca a vzťahy splnomocnenca k orgánom štátnej správy, orgánom územnej samosprávy a iným subjektom.

Čl. 4 Hlavné úlohy splnomocnenca

V rozsahu svojej pôsobnosti splnomocnenec plní tieto úlohy:

- a) **navrhuje a realizuje opatrenia** v súčinnosti s ústrednými orgánmi štátnej správy, miestnymi orgánmi štátnej správy, orgánmi územnej samosprávy a mimovládnyimi organizáciami,*
- b) **pripravuje podklady** a stanoviská na rokovanie vlády,*
- c) **konzultuje činnosti úradu** s predsedom vlády Slovenskej republiky a členmi vlády,*
- d) **koordinuje** činnosť úradu s činnosťou ostatných útvarov úradu vlády a ďalších ústredných orgánov štátnej správy,*
- e) **koordinuje** využitie finančných prostriedkov z fondov Európskej únie určených na integráciu Rómov, ich sociálnu inklúziu, znižovanie a prevenciu chudoby, sociálneho vylúčenia, začleňovania na trh práce, sociálnej ochrany, ochrany rodín, zvyšovania životnej úrovne, zvyšovania úrovne verejného zdravia a životného prostredia, vzdelávania, bývania, finančného začlenenia, rovnakého zaobchádzania, presadzovania v spoločenskom a politickom systéme.*
- f) v spolupráci so zainteresovanými inštitúciami a príslušnými orgánmi **pripravuje, zadáva, koordinuje, monitoruje a vyhodnocuje** programy zamerané na zlepšenie postavenia príslušníkov rómskych komunít v spoločnosti s dôrazom na:*
  - 1. zvyšovanie vzdelanostnej úrovne, prístup ku vzdelaniu a k príprave na povolanie,*
  - 2. zlepšenie životných podmienok v obciach s rómskymi komunitami,*
  - 3. zvyšovanie právneho vedomia,*
  - 4. zvyšovanie aktívnej účasti Rómov na verejnom živote a správe vecí verejných,*
  - 5. využívanie ľudského a pracovného potenciálu,*
  - 5. vedecké skúmanie problematiky rómskych komunít,*
  - 7. aktívnu účasť na medzinárodných projektoch zameraných na zlepšenie života rómskych komunít,*
  - 8. dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie,*
  - 9. plnenie úloh vyplývajúcich zo stratégie vlády Slovenskej republiky zameranej na podporu rovnosti, inklúzie a participácie Rómov, plnenie úloh vyplývajúcich z realizácie pomoci poskytovanej Európskou úniou v rámci politiky súdržnosti,)*
  - 10. zamestnanosť, zamestnateľnosť, a začleňovanie na pracovný trh,*
  - 11. zlepšenie bývania,*
  - 12. zlepšenie zdravotnej starostlivosti,*
  - 13. podporu bezpečnosti a verejného poriadku,*
- g) **organizuje porady** zainteresovaných orgánov a inštitúcií a po dohode s nimi navrhuje príslušné opatrenia a závery,*

- h) **vyjadruje sa ku koncepciám** vypracovaným orgánmi štátnej správy, orgánmi územnej samosprávy a inými zainteresovanými inštitúciami, ktoré sa týkajú riešenia záležitostí rómskych komunít,*
- i) **navrhuje použitie a vyjadruje sa k použitiu prostriedkov štátneho rozpočtu a prostriedkov pomoci a podpory** poskytovanej z fondov Európskej únie vyčlenených na riešenie záležitostí rómskych komunít, pokiaľ tieto priamo neimplementuje podľa písm. e),*
- j) **kontroluje prijaté a realizované opatrenia** v súčinnosti s ústrednými orgánmi štátnej správy, miestnymi orgánmi štátnej správy, orgánmi územnej samosprávy a mimovládnyimi organizáciami, aj prostredníctvom administratívnych kapacít úradu,*
- k) gestora pre poskytovanie dotácií na poskytovanie podpory sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenia mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity,*
- l) **spolupodieľa sa na pomoci** pri odstraňovaní následkov krízových situácií,*
- m) **spolupodieľa sa na plnení úloh** vyplývajúcich z národného programu reforiem v príslušnom roku v oblasti integrácie Rómov,*
- n) **spolupodieľa sa na plnení úloh** vyplývajúcich z akčných plánov a ročných priorít najmenej rozvinutých okresov, v súvislosti s realizáciou opatrení integrácie Rómov,*
- o) **vykonáva intervenčné opatrenia** v individuálnych prípadoch súvisiacich s porušením zásady rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie,*
- p) **spracúva osobné údaje** v rozsahu a na účel plnenia jeho úloh za podmienok ustanovených osobitným predpisom.*

Keďže zmienka o informovanosti v súčasnom znení štátu absentuje, navrhujeme preto zvážiť doplnenie článku 4 tohoto štatútu o ďalší samostatný bod:

“ informuje a opatreniach, dostupných programoch a legislatívnych zmenách zainteresované inštitúcie, ktorých sa týkajú riešenia záležitostí rómskych komunít”

resp. prehodnotiť jeho doplnenie do už existujúcich bodov.

Záver

Zo skúseností neziskovej organizácie Projekt DOM.ov vyplýva, že veľakrát stojí za nerealizovaním integračných opatrení nie nevôľa kompetentných, ale len neznalosť potrebných a dostupných možností a nástrojov. Máme za to, že ak sa zlepší informovanosť o možných nástrojoch a súčasne integračných úspechoch v tejto téme, zvýši sa aj počet realizovaných pozitívnych krokov v teréne.

Použité zdroje:

Návrh Štatútu Splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity. Dostupné na: <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/25500/1>